

VZOR ZÁPISU

Zápis

Zápis z obhajoby 1.12.2011

z obhajoby disertační práce paní Michaely Bernkopfové

konané dne 1.12.2011

téma práce: „Možnosti zachování kulturní identity Nahuů ze Severovýchodního pohoří státu Puebla.“

přítomní: Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc.
Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.
Doc. RNDr. Bohumír Jánský, CSc.
Doc. Markéta Křížová, PhD.

Předseda komise zahájil obhajobu.

Školitelka, Doc. Markéta Křížová, představila doktorandku, zhodnotila její velké zaujetí pro téma, její překlady a publikace.

Kandidátka seznámila přítomné s tématem své disertační práce. Zajímalo jí, co vytváří kulturní identitu v čase navzdory proměnám, kterými každá kultura prochází; zda je tam kontinuita. Vycházela z teorií o kultuře a kulturní identitě a snažila se je zkoumat na případu Nahuů, jejichž kulturní vývoj sledovala od conquisty po současnost. Dle jejího názoru je identita koncept dynamický, je velice důležitá pro přežití kulturních etnik, pro vytváření lepších podmínek. Hlavní otázka, kterou se v disertační práci zabývala, zní: jakým způsobem mohou indiánská etnika rozvíjet svou kulturu v moderní společnosti? Studovala organizaci, jejíž aktivity zasahují ve velké míře do života místních obyvatel – chce zajistit udržitelnost života indiánských komunit, pomáhá udržovat integritu indiánských komunit. MB zkoumala cíle organizaci a srovnávala ji s reálnými problémy mex. venkova – jakým způsobem reaguje organizace na skutečné problémy. Rozsáhlý terénní výzkum, více než 50 rozhovorů s indiány a ptala se na přínos organizace pro jejich život a zhodnocení aktivit organizace.

Prof. Opatrný omluvil nepřítomnost oponentů a shrnul jejich posudky:

- Prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc. se sklání před zvoleným tématem a zdůrazňuje důležitost historického vidění a detailní lokální průzkum a konkrétní závěry. Hodnotí disertaci kladně, doporučuje ji k obhajobě a zajímají ho možnosti publikace textu.

- Prof. PhDr. František Vrhel, CSc. chápe dílo jako mnohostranné a vyzdvihuje širší práce. Boj proti chudobě chápe více sociálně, než kulturně. Dílo označuje za mimořádný počit a doporučuje ho velice jednoznačně k obhajobě.

Kandidátka na posudky reaguje, rozumí pochybnostem ohledně organizace a jejího ovlivňování kultury. Dle ní však organizace nechce ovlivňovat kulturu, ale vytvářet podmínky pro její svobodný rozvoj. Není tam snaha kulturu řídit, ale vytvořit rozvoj.

Prof. Opatrný dále vyzval členy komise, aby kandidátce položili doplňující dotazy.

Prof. Housková se zeptala na soudržnost vesnic a působení organizace v oblasti vzdělávání či v ekonomické oblasti.

Kandidátka reaguje, že poloha ekonomická je velice výrazná, jde o přímý prodej zemědělských produktů a indiánských výrobků za podmínek fair trade, bez prostředníků. Půdu mají indiáni ve velice omezené míře, ne všem stačí pole na vlastní obživu, je třeba si přivydělávat nájemní prací na stavbách a pod. Je tam velká snaha o komunitní způsob života v rámci organizace, má vlastní banku, zdrav. péči, vzdělávací systém, snaha o autonomii.

Prof. Opatrný položil dotaz na rozdíl mezi mladší a starší generací.

Kandidátka odpovídá, že mladá generace spolu mluví nahuaským jazykem, s kulturou se mladí lidé identifikují, jsou na ni hrdí. Mnoho z nich odchází, zvláště vzdělání, ale mnoho jich zůstává. Odliv do měst je přesto nezadržitelný, někteří se však chtějí vracet, vazby jsou silné.

Doc. Křížová poukázala na slovo „svoboda“, které se jí jeví jako problematické ve vztahu k organizaci. Dle ní má organizace svou cestu, která akcentuje tradici, ne modernizaci, ale o skutečně svobodný rozvoj nejde. Je tam možnost aktivního spoluutváření, ale přesto je to klec. Prof. Opatrný toto doplnil, dle něj je v současné době korektní nabízet indiánům tradici, vymezuje je to však ze společnosti. Budou-li bilingvní, budou se moci prosadit mezi mestici, v opačném případě mohou být v horší situaci než v minulosti, kdy stát trval na akulturaci a prosazoval španělštinu. Může to tedy vést do slepé uličky.

Kandidátka reaguje na polemiku u slova „svoboda“, dle ní je to ideál, ale nedošla v práci k závěru, že organizace skutečně poskytuje svobodné podmínky. Akcent na kulturu není tak výrazný jako akcent na zvyšování životní úrovně, to je hlavní priorita.

Prof. Opatrný dále položil dotaz ohledně migrace do USA. Kandidátka odpovídá, že k migraci dochází a to k trvalé, neví o nikom, kdo by se z USA vrátil. Míra migrace je však v rámci komunity velice nízká ve srovnání s celým státem Puebla či s celou zemí.

Doc. Křížová dále vznesla dotaz na možnosti publikace disertační práce.

Kandidátka odpovídá, že by ráda svůj výzkum publikovala v Mexiku, chce je poslat na univerzity a do vydavatelství. Ráda by také pokračovala ve výzkumu v texaském Austinu na postdoktorandském studiu.

Prof. Opatrný diskusi uzavřel s tím, že oba posudky byly vynikající a kandidátka problematiku velice dobře zná.

V tajném hlasování - Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsala Magdalena Villatoro Sládková

Podpis předsedy komise: